

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

„Pijanski delirij“.

S tem izrazom je debatiral sinočni „Slovenec“, in priznati se mu mora, da je z njim kaj dobro in točno označil duševno stanje, v katerem se nahajajo njegovi uredniki, zlasti odkar se je vlada nekoliko prebudila iz trdega svojega spanja in se spomnila, da postave ne eksistirajo samo za to, da bi jih klerikalci teptali, nego morajo tudi klerikalci spoštovati veljavne zakone ravno tako, kakor vsak drugi državlján.

Zakon govori popolnoma jasno in določno, da veljajo za „Marijine družbe“, — ki so v naši deželi postale središče in torišče najsrdečjšega političnega ščuvanja in izvod največjih zdražb — ravno tiste zakonite določbe, kakor za vsako drugo društvo. V tem oziru ni niti najmanjšega dvoma, in vlada stori samo svojo proketo dolžnost, ako popravi, kar je zamudila. S tem, da vlada proti določbam zakona ustanovljene „Marijine družbe“ prisili, podvreči se zakonom, stori samo to, kar je kot čuvarica zakonov dolžna storiti, zakaj v nasprotnem slučaju odprla bi sama vrata anarhiji.

„Slovenec“ se sinoči trudi, natveziti javnemu mnenju, da je naše prizadevanje, naj se „Marijine družbe“ prisilijo, držati se društvenega zakona, v nasprotju s programom „Slovanske krščansko-narodne zveze“ v državnem zboru, ki so ga podpisali tudi poslanci dr. Ferjančič, Kušar in Šuklje, in v katerem je rečeno, da se bo „Zveza“ potegovala za popolno svobodo cerkve.

To „Slovenčev“ prizadevanje je naravnost smešno, zakaj naše prizadevanje ni dejanski v prav nikakem nasprotju s programom „Slov. krščansko-narodne zveze“. Ne bomo razpravljali o tem, kaj pomeni izraz „popolna svoboda cerkve“, niti o tem, kake nazore ima o tej svobodi napredna stranka, ker to ne spada semkaj, konstatovati pa moramo, da rečeni trije poslanci s tem, da so podpisali program „Zveze“, se nikakor niso zavezali, braniti vsako od klerikalne strani izhajajoče kršenje veljavnih zakonov.

Imenovani poslanci imajo po programu

„Slovanske krščansko-narodne zveze“ kvečjemu dolžnost, delati na to, da se premené sedanji na „svobodo cerkve“ nanašajoči se zakoni. Dokler pa so ti zakoni veljavni, dotlej jih mora vsakdo spoštovati, poslanec kakor neposlanec, naj je z njimi zadovoljen ali ne, in dotlej se morajo tudi snovatelji „Marijinih družb“ uklanjati društvenemu zakonu, naj jim bo to že všeč ali ne. Tako je po celem svetu, tako mora biti tudi pri nas, ker je to pogoj javnega reda in miru. Nam tudi marsikak zakon ni všeč, a dokler se ne premeni, se mu moramo vendar uklanjati.

Izvajati iz programa „Slovanske krščansko-narodne zveze“, da smo mi prišli v nasprotje s poslanci narodne napredne stranke, je torej že več kakor smešno, to je tako nelogično, da mora take budalosti pisati samo človek, v katerega možganih je zavlada nezdružljiv pijanski delirij, kakor se je izrazil „Slovenec“. Naše stališče je strogo zakonito in jedino korektno: Dokler obstoji sedanji društveni zakon, dotlej se mu morajo tudi „Marijine družbe“ brezpogojno pokoriti.

Klerikalno besnenje, ker se zahteva, naj se podvržejo postavi tako kakor vsaki drugi državlján, je pa vzlic temu poučno, zakaj to besnenje nam kaže, kam stirmi klerikalizem, da hoče namreč stati nad zakoni in tvoriti državo v državi.

To je vse, kar smo imeli odgovoriti na sinočno „Slovenčev“ zabavljanje; pripomnimo samo še, da o norcih in pijancih pač ne pristoji govoriti ljudem, mej katerimi je vsak drugi človek norec ali pijanec.

V Ljubljani, 11. julija.

Slovenski poslanec o položaju.

V „Information“ je pisal minole dni nepodpisan slovenski poslanec takole: Čim bolj se kažejo posledice češke obstrukcije, tembolj se utrjuje prepričanje, da obstrukcija Čehom ni koristila, in da je škodila vsej slovanski stranki na najobčutljivejši način. To prepričanje izrekajo zlasti slovenski poslanci, katerih volilci so vsled zaključnja državnega zbora najbolj prizadeti.

Jako zanimiv v tem oziru je govor, katerega je imel 1. julija na Brezovici pri Ljubljani posl. Vencajz, ki je češko obstrukcijo jako ostro obsodil ter priporočal načelo, naj se vrši poslej jugoslovanska politika samostojno in neodvisno, seveda ne brez ozira na splošnoslovanske interese. Čehi izprevidijo sedaj lahko, da se hočejo Jugoslavi osamosvojiti, in da so se centrifugalne moči v slovanskem taboru povečale. To je le naravna posledica stališča Čehov, ki se za druge slovanske narode prav nič ne menijo, in zgodilo se bo, da bodo izjavili tudi drugi slovanski narodi, da bodo mislili poslej samo na svoje interese. Ako že Čehi, ki so s pomočjo desnice največ dosegli, zasledujejo svojo politiko, potem ni možno zahtevati, da bi se drugi slovanski narodi, ki živijo narodno in gospodarsko v slabejših razmerah, v svojih interesih podreli celotnosti. Tako „Information“. Iz birokratskega sloga in iz naivno idealnih idej tega poročila je jasno, da ga je poslal dunajski vladno pooblašani „Information“ g. penzionist Vencajz sam. Tista grožnja, da bodo hodili poslej jugoslovanski državni poslanci svoja pota, je vredna vsakega političnega novinca. Naravnost modra pa je trditev, da so dosegli Čehi vse le s pomočjo desnice. Vsak kdor je vsaj vsakih štirinajst dni pogledal v kak časnik — in naj je bil to makar „Domoljub“ — ve, da je desnica Čehov vedno le ovirala, in da jim vzlic njihovega, nad vse požrtvovalnemu robotanju vladam od Badenija do Claryja desnica ni mogla pomagati niti toliko, da bi jih Kindinger in Körber toli brutalno ne žalila. Čehi niso v jezikovnem oziru pridobili ničesar, pač pa mnogo izgubili. V boju za svoje narodne pravice so jih nemški klerikalci ves čas le ovirali ter podpirali skrivaj celo nemške nacionalce, ki so v jezikovnem vprašanju neizprosni ter zahtevajo vedno in vedno le nemški posredovalni jezik. Dr. Ebenhoch pa izjavlja sedaj javno, da stoji na stališču nemških nacionalcev. In kako so podpirali Čehi Poljaki? Kako se je vedel napram Čehom Jaworski? Čehi so dosti dolgo časa služili v največjem samozataje-

vanju vladi in desnici, končno pa že radi svojega stališča med volilstvom niso mogli več misliti le na to, da obdrže desnico, ki itak nikdar ni bila enotna in zanesljiva. Jugoslavi so imeli v Čehih vedno zveste podpornike in brez njih so v parlamentu brez vsakega vpliva, nego le sluge nemških klerikalcev. Vencajz je govoril kot političen nevednež, in njegove grožnje so ne le brez-taktne, nego tudi smešne.

Se enkrat dr. Ebenhoch.

V „Budap. Tagblatt“ se je oglasil dr. Ebenhoch še enkrat za oktroiranje jezikovnega zakona in opravičnika. Toda — pravi — vlada bi storila s tem še premalo. Bistvena, neizogibna in sočasna njena naloga je, da ustvari večino. Govoriti o tem pa je težavno, ker človeku takoj očitajo, da se je izneveril principom ter da je izdal stranke. Vzlic temu pa se ne bojim reči, da se sedaj ne gre za strankarska vprašanja, nego za to, da se naredi v državi red. In pri tem mi je dober vsak zaveznik, ki stremi resno za tem smotrom... In sedaj še besedo o nemškem posredovalnem jeziku. Jaz stojim principalno na tem stališču, da se vpelje nemščina. Ker pa je prav za prav nemščina že posredovalni jezik in bi se zakonito uvedenje smatralo pri nenemških narodih kot izživljanje, se moremo, da položaja ne poslabšamo, zadovoljiti s faktičnim stanjem. Dunajski dopisnik „Czasa“ je vprašal Ebenhocha, kako naj se oktroira jezikovni zakon; ali s § 14. ali s cesarsko naredbo, kakor misli vitez Jaworski. Ebenhoch je odgovoril, da je način oktroiranja odvisen od trenutnih razmer. Vendar pa se zdi Ebenhochu — v nasprotju s Jaworskim — da bi se cesar s svojo naredbo postavil preveč v ospredje, in je torej § 14. umestnejše sredstvo. Hkratu je naglasil Ebenhoch, da morata nemška katoliška stranka in poljski klub pod vsakimi razmerami hoditi skupaj. „Czas“ pripominja, da je Jaworski zato za cesarsko naredbo, da se jezikovno vprašanje enkrat za vselej odtegne kompetenci državnega zbora. Določbe s § 14. more parlament zavrniti, zato so

LISTEK.

Najdenček.

Ruski pisal Anton Čehov.

Proti koncu svojega večernega izprehoda se je ustavil kolegijski asesor Semen Erastovič Mignjev blizu telegrafnega stebra in globoko vzdihnil. Pred enim tednom, ko se je vračal z izprehoda domov, ga je ravno na tem mestu došla njegova hišna Agnija in mu zlobno rekla:

„Čaka! Takega raka ti spečem, da boš vedel, kaj se pravi pogubljeni nedolžna dekleta! In otroka ti vržem, in v sodišče pojdem in objasnim ženi tvoji.“

Zahtevala je, naj položi v banko pet tisoč rubljev na njeno ime. Migujev se je spomnil tega, vzdihnil in si še enkrat z duševnim kesom očital hipno strast, provzročajočo mu toliko skrbi in trpljenja.

Dospelši do svoje hiše, je sel na stopnice, da bi se oddahnil. Bilo je ravno ob desetih in izza oblakov je kugal majhen košček lune. Na ulici in okoli hiš ni bilo žive duše: starejši sosedje so že legli spat, mladi so se pa izprehajali po drevoredih. Iskaje po vseh žepih vžigalice, da bi si našel papiro, se je Migujev dotaknil z laktom nečesa mehkega; nehote je pogledal pod svoj desni lakot in hipoma se je iz-

premenilo njegovo lice tako grozno, kakor da bi bil zagledal kačo poleg sebe. Na stopnicah je ležal ravno med dvermi nekaj zavojček. Nekaj podolgovatega je bilo notri, in kakor se mu je zdelo, tipaje ga, bilo je zavito v križem prešito odevico. Eden konec zavojčka je bil malce odkrit in kolegijski asesor je začutil notri nekaj toplega in vlažnega, vtaknivi roko noter. Prestrašen je skočil na noge in se ozrl, kakor zločinec, ki namenja ubežati straži...

„Ga je že prinesla“ je dejal skozi zobe, stiskaje pesti. — „Glej, tu leži... leži bezzakonje! O, Góspodi!“

Od strahu, zlobe in srama je ostrmel... Kaj mu je sedaj storiti? Kaj poreče soproga, ako izve? Kaj poreko njegovi tovariši? Njegova ekselencia mu gotovo potrka po rami in zamrmra, mené: — „Čestitam... He-he-he... Brezje sili v brado, a bes v rebro... šaljivec, Semen Erastovič!“ Po vsej koloniji bližnjih vil se razve njegova tajnost in prosim, poštene matere ga ne bodo hotele več sprejemati v svojo družbo... O najdenčkih se piše po vseh časopisih, in takim načinom se raznese njegovo skromno ime širom Rusije.

Srednje okno njegove vile je bilo odprto, in razločno se je slišalo skozi, kako Ana Filipova, žena Migujeva, pripravlja mizo za večerjo; na dvorišču je hišnik Er-

molaj otožno brenkal na balalajko... Dovolj je, če se otrok prebudi in zajoče, in tajnost je odkrita. Migujevu se je z neodoljivo silo nekam mudilo...

„Hitro, hitro“... je mrmral sam pri sebi — „Še ta trenutek, dokler nihče ne vidi. Kamor si bodi ga ponesem in položim na stopnice.“

Migujev je vzel zavojček v roko in s tihim, dostojnim korakom korakal po ulici, da bi ne vzbudil sumljivosti. „Čudno grd položaj!“ mislil si je, prizadevaje si, kazati ravnodušnost. — „Kolegijski asesor gre z otrokom po ulici! O, Góspodi, če me kdo zagleda in ugane, za kaj se gre, sem izgubljen... Položim ga na tele stopnice... Ne, stoj, tu so okna odprta, nemara gleda kdo... Kam z njim? Aha, ponesem ga v vilo kupca Melkina... Kupci so bogati ljudje in sočutni, nemara da bodo še hvaliležni in ga vzamejo za svojega.“

In Migujev je sklenil, da ponesete dete na vsak način k Melkinu, dasi je bila trgovčeva vila na koncu oddelka vil, celo ob reki.

„Samo da bi ne zajokal in mi ne padel iz zavojčka,“ menil je kolegijski asesor. „To le imaš: hvala lepa — nisem se kaj takega nadejal! Pod pazduho nesem živega človeka; kakor portfelj. Človek je živ, ima dušo, čuti, kakor drugi... Ako ga

Melkini vzgojé, tedaj, prosim, postane iz njega kakoršen si bodi... Prosim, možno je, da bo profesor, polkovodja, pisatelj... No, vse je možno na svetu! Sedaj ga nesem pod pazduho kakor kakšne cunje, a čez 30—40 let, prosim, se bo moralo stati pred njim kakor vojaku pred svojim častnikom...“

Migujev, korakajoč po pusti povprečni ulici, mimo dolgih plotov pod gosto, črno senco lip, je nenadoma začel misliti, da dela nekaj jako krutega in zlega.

„Glej, to je v resnici podlo,“ si je mislil. „Tako podlo, da si ni možno izmisliti podležjšega. — Nu, zakaj podimo nesrečnega otroka od hiše do hiše? Ali je on kriv, da se je rodil? Kaj nam je učinil zlega? Podleci mi!... Ugaja nam, voziti se na sankah, a vleči sanke mrajo nedolžna dekleta... Da, samo zamisliti se je treba v vso to muziko! Ničvredno sem ravnal, a detece čaka ljuta usoda... Podvržem ga Melkinu, Melkini ga pošljejo v dom za najdenčke, a tam je vse tuje, vse po predpisanju... nič srčkanja, nič ljubezni... Potem ga pa dajo h kakšnem čevljarju, da ga izučí... postane pijanec, nauči se kleti, pogibal bode v gladi... Čevljar! A on je sin — kolegijskega asesorja, blagorodne krvi... On je moje meso in moja kri...“

(Konec prih.)

Poljaki za cesarsko naredbo, kateri ne more ugovarjati nihče. Opazko, da morajo hoditi Poljaki in nemški klerikalci vedno skupaj, pa pozdravlja „Czas“ z velikim zadovoljstvom.

Vojna na Kitajskem.

Položaj na Kitajskem je docela nejasen. Danes moramo zopet dvomiti, ali so res vsi poslaniki pomorjeni ali samo nekateri. Da je baron Ketteler mrtev, o tem ni možno dvomiti. Tudi člani ruskega poslanstva so menda pomorjeni, ker se poroča, da so jih boksarji mučili, polili s kropom, potem pa obglavili. Princ Čing in krščanski Kitajci se baje trudijo za tujce in jih preskrbujejo z živili. Tudi glede cesarske vdove so došle vesti, da ni niti mrtva, niti blazna, nego da je 30. junija prevzela zopet sama vladarstvo in imenovala Yungluja ministrskim predsednikom. Baje se je združila s princem Čingom proti usurpatorju Tuanu, katerega slikajo poročila kot surovega, docela neomikanega pijanca. Glede Pekina se poroča, da ga mednarodne vojske ne bodo mogle zavzeti, ker nastanejo ondi v juliju in avgustu tolike povodnji, da se ljudje celo sredi Pekina utapljajo. Položaj v Tsientsinu je vedno nevarnejši. Pred mestom stoji baje 17.000 Kitajcev, 10.000 pa jih maršira še izpred Pekina. Minole dni so mednarodne čete par kitajskih oddelkov porazile, toda število Kitajcev se tako množi, da so se zveze z luko Taku v nevarnosti in, da se bodo mednarodne čete s tujci vred bržčas umaknile v Taku. Velevalisti so se malone že zjedinele za to, da pošlje Japonska največje čete na Kitajsko. Za odškodnino dobi Korejo. Iz Budimpešte poročajo listi, da naša vlada taji, da namerava poslati tudi dva bataljona pešcev na Kitajsko. Omenjeni listi svetujejo vladi, naj posnema druge države ter pošlje le prostovoljce. „Information“ se ustavlja jako odločno, da bi Avstro-Ogrska pomagala Nemčiji maščevati se za umor Kettelerja. Nemčija — njen cesar — njen poslanik in razni nemški politiki so sami zakrivali sovraštvo Kitajcev do Nemcev, zato pa naj si sami pribore zadoščenje. Francija pošlje na Kitajsko cel kor; a moštvo bo izbrano iz vseh polkov in iz prostovoljcev. Kar stori tudi Nemčija in Francija, naj stori tudi Avstro-Ogrska, če se že mora kot evropska velevalist tudi udeležiti te vojne!

Razvitje zastave „Gorenjskega Sokola“

v Kranju, dne 8. julija 1900.

(Konec.)

Kmalu po 4. uri odkorakala so vsa društva z godbo iz čitalnice po postranski veliki ulici, ki je bila, kakor vse drugo mesto, praznično nakičena z zastavami, do stare pošte in nazaj na veliki trg, kjer je velika množica ljudstva že čakala pričetka javne telovadbe.

Brez pretiravanja se sme reči, da je bila ta javna telovadba prav imenitna točka v slavnostnem vspredu ter jedna izmed najbolj uspelih iz poslednjega časa, bodisi kar se tiče mnogobrojne udeležbe društev in števila telovadcev, bodisi glede posamičnih vaj. Pokazala je, da vsa društva manj ali več goje telovadbo precej resno, da se vedno bolj bližamo dobi, ko bodo sokolska društva razpolagala nad zadostnim številom čilih in dobro izvežbanih telovadcev. Uvodna točka so bile proste vaje, katere je s spremljevanjem godbe izvajalo 64 telovadcev iz vseh zastopanih društev, vodil pa jih je načelnik „Gorenjskega Sokola“ br. Konrad Gajger. Če se pomisli, da so člani raznih društev imeli le prav kratko skupno skušnjo, se moramo čuditi, da so vse proste vaje izvajali tako eksaktno in v harmoničnem skupnem tempu, da je bilo občinstvo kar očarano in je le obžalovalo, da je vsaka posamna, za oko tako slikovita vaja tako hitro minula. Želelo se je, vsako vajo videti še enkrat, in bi res morda ne bilo odveč, če bi se prihodnjič pri taki priliki skušalo tej opravičeni želji občinstva ustreči. Z glasnim odobravanjem je izražalo občinstvo odhajajočim Sokolom svojo zadovoljnost. Druga točka je bil francoski boks, katerega je izvajalo 8 telovadcev ljubljanskega „Sokola“ pod vodstvom načelnika br. dr. Murnika. Prvikrat so na Slovenskem izvajali to zanimivo točko češki Sokoli pri slavnosti blagoslovljenja zastave „Celjskega So-

kola“ l. 1897. Takrat je vzbujala ta elegantna točka splošno pozornost vseh gledalcev strokovnjakov kakor tudi širšega občinstva. A tudi v nedeljo žel je ljubljanskega „Sokola“ izbrani oktet telovadcev glasno priznanje za fino in izredno elegantno izvajanje raznih kompliciranih in težkih kombinacij te veleinteresantne številk vsporeda, s katero so se pokazali ljubljanski Sokoli in njih načelnik prave mojstre.

Mej tem so se postavila razna orodja, in sicer: konj, dvoje bradelj in dvoje drogov. Vaj na orodji so se udeležila vsa društva v nastopnem redu:

1.) Ljubljanski „Sokol“ z 2 vrstama (konj, bradlja) in vaditeljskim zborom (drog). Vodil je načelnik ljubljanskega „Sokola“ br. dr. Murnik. Telovadbo je zaključila skupina na bradlji s 14 telovadci.

2.) „Gorenjski Sokol“ z 2 vrstama (bradlja, drog). Vodil je načelnik „Gorenjskega Sokola“, br. Konrad Gajger.

3.) Tržaški „Sokol“ z 1 vrsto (bradlja, drog). Vodil je načelnik tržaškega „Sokola“, br. Matevž Bergant. Izvedel je tudi skupino na bradlji.

4.) „Celjski Sokol“ z 1 vrsto (bradlja, drog). Vodil je načelnik, br. Matija Benčan. Izvedlo se je več skupin na bradlji.

5.) „Idrijski Sokol“ z 1 vrsto (bradlja, drog). Vodil je podnačelnik, br. N. Novak.

6.) „Zagorski“ in „Dolenjski Sokol“ sta telovadila skupaj z 1 vrsto (drog, bradlja). Vodil je voditelj „Dolenjskega Sokola“, br. Ivan Vašič.

Skupaj je bilo torej: 8 vrst z okoli 50 telovadcev.

Ti kratki podatki so najboljši dokaz gornji trditvi, da sokolska društva čim dalje bolj resno goje telovadbo, in se smemo nadejati, da bodo v istem smislu vedno lepše napredovala, ker je treba še mnogo dela, da se vsa društva približajo oni stopnji, posebno glede števila telovadcev, na kateri bi morala biti, ako primerjamo naša društva s češkimi.

Predaleč bi nas vedlo, če bi hoteli le približno strokovno ocenjevati posamna društva in posamne telovadce. Tekmovali so vsi prav povoljno, in gotovo ne prikrajšamo nobenemu zaslužene pohvale, ako rečemo, da so vredno stali na strani najstarejšemu svojemu bratu, oziroma očetu, ki je po čilih svojih členih tudi to pot stal na vrhuncu, to je ljubljanskemu „Sokolu“. Bila je jako lepa slika, ko je na vseh 5 orodjih ob enem kar vrvelo telovadcev, da gledalec ni vedel, kam obrniti oči. Na tisoče občinstva bilo je na trgu, in po vseh hišah so bila okna prenapolnena gledalcev. Vsi so zasledovali posamne vaje z živim zanimanjem in zopet in zopet glasno izražali svojo zadovoljnost in svoje občudovanje pri točkah, ki so bile izvedene ali s posebno eleganco ali pa z izredno žilavostjo in krepko vstrajnostjo uprav železnih mišic vrlih Sokolov, ki so zmagonosno odkorakali po končani telovadbi v čitalnico.

Na vrtu Majrovem se je potem začel koncert, pri katerem so peli zbor čitalnice in razna druga pevška društva, ter je svirala godba kranjskega gasilnega društva. Vrstili so se zbori pevskih društev, katere smo že navedli zgoraj, drug za drugim, skupno pa so zapeli pod vodstvom pevovodje g. Stelčeta (od kamniške „Lire“) „U boj!“ in „Hej Slovani!“

Spregovorila se je tudi še katera krepka, navduševalna beseda, tako je podstarosta ljubljanskega „Sokola“, br. dr. Kušar, v dolgem govoru razložil pomen sokolske ideje za narodno probujo kot varstvo proti raznarodovanju, češ, „če spečih niso nas zatrli, ne bodo nas bedečih!“ Odbornik br. Jos. Noll pa je nazdravil pred odhodom gasilnim društvom, ki naj kot zavedna narodna društva bodo vedno ostalim društvom po svojem geslu „na pomoč!“, da se nam pod tujim navalom na zruši slovenski dom!

Po končanem koncertu so odkorakala vsa društva z godbo na čelu na kolodvor. Kakor že pri dohodu je še bolj pri odhodu občinstvo povsod navdušeno pozdravljalo posamezna društva, posebno pogosto so se čuli mej potom in na kolodvoru kliči: Živeli Sokoli! Živio dr. Tavčar! In ravno ti kliči so karakteristični! Iz njih je videti, da narodna napredna ideja čim dalje bolj prodira tudi po Gorenjski. Lanski krasni slavnosti v probujajočem se sosed-

nem Trziču pridružila se je letošnja v vedno na vrhuncu narodne in tudi napredne ideje stoječem starodavnem Kranju.

„Gorenjski Sokol“ pa sme slavnostni dan zapisati v častno svojo kroniko; preobili dokazi vsestranskih simpatij bodrili ga bodo, da krepko stopa naprej pod novo razvito svojo zastavo, kot buditelj naroda, kot pospešitelj prave narodne probujenosti in narodovega napredka! V to ime mu kličemo krepek in prisrčen: Na zdar! A.

Slovenska Matica.

122. odborova seja v ponedeljek dne 9. malega travna leta 1900.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik); A. Bartel, dr. J. Janežič, A. Koblar, dr. Fr. Lampe, dr. J. Lesar, L. Pintar, dr. J. Stare, Iv. Šubic, I. Vavrič in J. Vilhar (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 12.

Predsednik proglasi sklepčnost, otvori sejo, pove, da sta novovoljena odbornika svojo odsotnost opravičila in se zahvali kanoniku dr. Lampetu, ki je mesto njega vodil občni zbor.

Sklene se, da se Matica Slovaške stoletnice, dne 5. velikega srpana na Ponikvi, udeleži po posebni deputaciji.

Na znanje se vzame, da so bili pri dopolnilnih volitvah v odbor pri zadnjem obnem zboru izvoljeni od 362 upravičenih volilcev gg.: A. Bartel, A. Funtek, dr. K. Glaser, dr. I. Janežič, I. Majciger, M. Pleteršnik, dr. J. Sket, I. Vilhar in V. Zupančič soglasno; gg. A. Kržič in dr. A. Ušeničnik pa vsak s 360 glasovi. Prvih devet in A. Kržič (vsled žreba) je voljenih v smislu § 12. dr. pravil za dobo štirih let, zadnji pa v smislu § 11. odst. 2. opravičnega reda za dobo treh let. Vsi so odborništvo sprejeli.

Zapisnika o 121. odborovi seji z dne 6. rožnika, ki sta ga pregledala odbornika gg. Kržič in V. Zupančič in o XXXVI. obnem zboru z dne 27. rožnika, ki so ga pregledali gg. dr. Fr. Lampe, Pintar in Stroj, se odobrita brez ugovora. Današnjemu zapisniku bosta overovatelja gg. odbornika A. Bartel in L. Pintar.

Izvrše se volitve v upravništvo za upravno leto 1900/01. Predsedništvo prevzame starosta I. Vilhar. Po nasvetu odbornika I. Šubica in dr. Fr. Lampeta se voli z vsklikom predsednikom profesor Fran Levec, ki se zahvali za zaupanje, in izjavi, da izvolitev sprejme, čeravno je Matičino predsedništvo dostikrat neprijetno. Istotako obveljata z vsklikom kot podpredsednika sedanja podpredsednika, kot prvi: kanonik dr. Lampe, kot drugi: ravnatelj Grasselli; kot blagajnik in hišni upravitelj dosednji blagajnik in hišni upravitelj dr. Jožef Stare, kot ključarja dosedanja ključarja gg. A. Koblar in dr. L. Požar. Knjižnemu odseku se privzameta še nova odbornika gg. A. Funtek in dr. A. Ušeničnik; gospodarskemu pa po pokojnemu proštu dr. Jarcu arhivar A. Koblar.

Na znanje se vzame tajnikovo poročilo o poverjeništvu. Novega poverjenika so dobile Cerklje. Novi poverjeništvu sta se osnovali za Volosko z Opatijo in za Makole (iz jednega dela slovenjebistriške dekanije).

Podarilo se je več društvenih knjig in so obdarovanci društvu za darilo poslali pismeno zahvalo.

Knjižnici je prirastlo od zadnje seje 43 knjig, zvezkov in časopisov; 3 podarjene in 40 zamenjanih. 20 ruskih, 9 čeških, po 3 srbske in bolgarske, po 2 slovenski, hrvaški in slovaški, po 1 poljski in nemška.

Za lansko leto je plačalo udnino 2880 društvenikov, za letos dosedaj 731; od zadnje seje je pristopilo društvu na novo 29 udov.

Ko se sklene, pospešiti pri nekem pisatelju rokopis, da ne bo čakala tiskarna po nepotrebnem s stavkom, in ko si izprosi predsednik pooblastila zaradi razpolaganja z nekim obširnejšim rokopisom pripovedne vsebine, rešita se še dve notranji zadevi, potem pa se seja zaključuje ob polusedmih zvečer.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. julija.

— Osebnosti. Poštarni oficijali so imenovani poštarni asistenti gg. Henr. Ciuk, Virgil Fornasaro, Alojzij Mateičič in Borislav Deisenberg v Trstu, Friderik Trigari v Pulju, Alojzij Potokar, Ivan

Zadnik in Peter Gilly v Ljubljani, Gvidon Pattay v Pazinu, Adolf Kreisel v Kopru, dalje Dragotin Kainz za Ljubljano in Andrej Šumi za Št. Peter.

— Podpore za obisk pariške razstave. Uvažuj veliki pomen, ki ga more imeti obisk pariške svetovne razstave zlasti za nekatere obrtne in kmetijske stroke, je deželni zbor kranjski dovolil 4000 gld., da se porabi za podporo nekaterim strokovnjakom, ki hočejo obiskati razstavo. Trgovska in obrtna zbornica je v ta namen dovolila 1200 gld., kranjska hranilnica pa 600 gld. Ves ta denar se je izročil deželni komisiji za pariško razstavo, katero komisijo je imenovalo ministrstvo. Zakaj deželni odbor rečenih 4000 gld. ni sam razdelil, nam ne gre v glavo, saj vender država ne žrtvuje niti krajcarja za ta namen in torej ni prav umljivo, kako pride tista od države imenovana deželna komisija od tega, da razpolaga z denarjem, ki so ga zložili drugi faktorji. Podpore za obisk razstave, so dobili naslednji gospodje: nadinženar Pavlin, primarij dr. Gregorič, učitelj Bele, učitelj Stiasny, gozdar Schanta, knjigovez Bonač ml., vinarski popotni učitelj Gombač, adjunkt kmetijske družbe Štupar, trgovec s čipkami župan D. Lapajne iz Idrije, krojač Kunc, krojač Rojina, tiskar Šeber iz Postojne, kolar Vizjan iz Ljubljane, učitelj Luznik, usnar Tomšič oba z Vrhnike, mizarja Petrin iz Ljubljane in Pintar iz Kranja, ključavničar Spreitzer iz Ljubljane in ljubljanski mestni vrtnar Heintz. Ako bi kateri teh gospodov ne mogel potovati na razstavo, pridejo za dotične podpore v pošte, prvi učitelj-čebelar Rojina, drugi učitelj Dimnik in tretji mizar Arhar iz Vižmarjev.

— Petindvajsetletnica. Sošolci, ki so leta 1875. absolvirali ljubljansko višjo gimnazijo, obhajajo dne 16. in 17. julija petindvajsetletnico svojega osmošolstva. Izmed 29 tedanjih osmošolcev jih živi še 23 (Ažman Simon, dr. Bock Emil, dr. Gregorič Vinko, dr. Janežič Ivan, Klemenčič Ivan, Koblar Anton, pl. Köröskényi Ljudevit, Lenarčič Anton, dr. Lešnik Artur, Merčun Rok, Potočnik Tomaž, Ravnihar Aleksander, Regen Jožef, Sakser Ivan, Semen Albin, Sicherl Ivan, Šubic Ivan, Trček Mihael, Trobec Matej, Uršič Fran, Zalokar Jožef, Zor Ignacij, Zupanc Jernej. Umrlo pa jih je 6 in sicer: župnik Belec Ivan, sodni adjunkt Benedik Edvard, župnik Berčič Peter, župnik Gregori Fran, avskultant dr. Lah Rihard, Rozman Lovro. Petindvajsetletnica ima nastopni program: Dne 16. julija zvečer ob 8. uri sestanek pri soščolcu dr. V. Gregoriču v Ljubljani, drugi dan, 17. julija ob 7. uri zjutraj maša in zajutrek na Rožniku, ob 11.50 uri pa odhod z južnega kolodvora po gorenjski železnici do Vižmarjev, odkoder popeljejo vozovi družbo v Šmartno pod Šmarno Goro. Tu je pri soščolcu M. Trčeku skupni obed in potem razstaneke za svidanje čez novih — 25 let!

— Javna telovadba. Telovadni pouk učencev tukajšnje obrtne strokovne šole je včeraj zaključila javna telovadba v „Nar. domu“, ki je pričala o razumnem in vestnem delu učitelja g. Barana in nas prepričala, da je telovadba gojencev izročena izkušnemu vodstvu. Izvajale so se proste vaje, vaje na drogu, bradlji, na konju vzdolž in na šir, na krogih, mizi in kozi. Učenci so pokazali tudi tri skupine in končno vaje s palicami. Med vajami, katere je izvajalo 35 telovadcev v 4 vrstah pravilno in sigurno, deloma elegantno, smo opazili veliko raznovrstnost, kar kaže, da se posvečuje vsestranosti, prvemu pogoju uspešne in lepe izobrazbe telesa kakor tudi dobremu vplivu na duh, največja pozornost. Zlasti ugoden vtisk pa sta naredila vzoren red in lepa disciplina pri nastopu, menjavanju orodja in menjavanju telovadcev. Uspeh te javne telovadbe je bil izvrsten, in je le želeli, da se ta po ljubljanskem „Sokolu“ pred nekaj leti uvedena telovadba goji tudi v naprej v tem smeru, kakor doslej. Z zadovoljstvom smo opazili izredno živahnost pri izvedbi vaj in veselje, katero so kazali učenci do telovadbe. Naj bi jih to veselje, in ta navdušenost ne ostavila tudi v poznejših letih; na stol modernih poklicev ves dan priklenjeni človek izgubi pred časom nagon do burnega gibanja, znak mladosti, in zanj je telovadba nujna potreba, saj ga varuje slabih posledic eno-

stranskega dela in nezadostnega telesnega gibanja.

— **Izbruhi katoliške podivjanosti.** Včerajšnje novice pod tem naslovom nam je v toliko popraviti, da se je stvar vršila v Tomišlju v ondodnem konsumnem društvu in ne na Igu, ter je tudi dotični občinski svetovalec županstva tomišljanskega.

— **„Ekstra-klobasa“ v Kranju.** Piše se nam: Pri krasno uspeli narodni slavnosti „Gorenjskega Sokola“ je tekmovalo vse meščanstvo, da pokaže svoje simpatije vrlému društvu, ter je bilo vse mesto praznično nakličeno z zastavami. Le na velikem trgu so se odlikovale tri skupaj se držeče hiše po svoji brezastavni goloti. Nehote je moral vprašati vsakdo: Čegave pa so te tri hiše? In izvedel je, da so g. T. Pavšlerjeve. Morda je g. P. hotel ravno to doseči, ter vsakogar tako opozoriti na svoje tri hiše, ali pa mu je morda kdo namignil, naj ne razobesi zastav, ter se je bal zamere in ravnal „par ordre du mufti“. Ta brezastavna golota pa ni zadrževala mnogih radovednih gledalcev, katerih je bilo vse polno na oknih, mej njimi bila je baje tudi gospa soproga Pavšlerjeva sama. Kdor pozna razmere v Kranju, se tej „ekstra-klobasi“ ne čudi, pač pa je v oči zbudila od vseh strani došle goste.

— **Iz kroga trgovskih pomočnikov** se nam piše: Tukajšnji knjigotroci in trgovci s papirjem bodo, kakor že nekaj let, imeli tudi letos svoje trgovine od 15. julija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih zaprte. Bi-li ne kazalo tudi drugim trgovcem isto učiniti in tako svojim uslužbencem (in če teh nimajo, pa samim sebi), privoščiti nekoliko odmora. Speceristi naj bi imeli, kakor imajo mesarji, do devete ure zjutraj odprto, saj se ljudstvo takoj navadi, a drugi trgovci naj bi vsaj za ta dva meseca imeli ob nedeljah in praznikih zaprto.

— **Umrl je včeraj** po daljšem bolehanju g. Jože Vokač, trgovec in posestnik na Dvoru na Dolenjskem. Blagemu ranjencu blag spomin!

— **„Zveza“ v Mariboru.** Prejeli smo naslednji dopis: Z ozirom na v Vašem častitem listu št. 152 z dne 6. t. m. na drugi strani v 3. predalu prineseno novico pod napisom „Brez komentara“, prusi se na temelju tiskovnega zakona § 19. za sprejem sledečega popravka: Ni resnica, da je okrajno glavarstvo mariborsko, boječ se demonstracije prepovedalo graški vojaški godbi koncertirati v „Narodnem domu“ v Mariboru ob glavni skupščini „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. C. kr. okrajno glavarstvo Maribor, dne 10. julija 1900. Za c. kr. namestniškega svetnika: Müller-Hoernstein.

— **Iz Inomosta** se nam piše z dne 10. t. m.: Krog in krog Inomosta je vse do sredi gora pobeljeno, dežuje pa že tri dni in niti procesiji ni dež odjenjal. Toda vsemu temu se nismo toliko čudili, kakor lepakom „Stariši — pazite na svoje otroke!“ Kaj pravite, kaj se je zgodilo, da so bili ti lepaki nabiti? Pretečeni mesec je neki jezuit 75 otrok — učil jezuitsko-krščanskega nauka. Kdor se hoče nantaneje poučiti, naj bere „Innsbrucker Nachrichten“. Tudi neki ameriški blagoslovljenec je pod železnim ključem. Pa recite, če niso „ta črni“ najboljši zaščitniki morale!

— **Železnični voz ušel.** Dne 7. julija t. l. ob 7. uri zjutraj so na postaji Kranjska gora železniški delavci peljali na stranski železniški tir gramoza poln železniški voz. Ta voz jim je ušel in je z veliko naglico letel na postajo Dovje. Svet se tukaj namreč znižuje proti Dovjamu. Iz postaje Kranjskagora je voz do Dovjega prevozi v 7. minutah, dočim vozi navadni vlak 22 minut. Velika sreča je bila, da ni privozil kakšen vlak nasproti, ker bi se bila v tem slučaju lahko zgodila nesreča.

— Minole deževne dni je padlo po gorah okrog Kranjskegore precej snega in se je vsled tega temperatura tako močno znižala, da smo imeli v Kranjski gori dne 9. t. m. zjutraj čisto belo in močno slano.

— **Sijajen kres** so priredili na predvečer sv. Cirila in Metoda konjiški Slovenci v veliko, a neprijetno iznenadenje konjiških pragermanov, kateri so se nadejali, da so zažiganje kresa za vselej prepredili s tem, da so kneza Windischgraetza pripravili do tega, da je prepovedal zažiganje kresa na svojem zemljišču, kjer se je običajno vsako leto žgal. Žalostno je, da je ta princ v tacih zadevah poslušno orodje v rokah

ljudij dvomljive vrednosti, kakor so konjiški nemčurji. Želja nasprotnikov pa se ni izpolnila. Vrla narodna gospa Pospišil je blagohotno prepustila še primernejši prostor, kjer so konjiški Slovenci napravili velikanski kres, pri katerem se je tudi zažigal umetalni ogenj v narodnih barvah, spuščale rakete, topiči gromeli ter konjiškim Germanom glasno oznanjevali, da so tudi v Konjicah še odločni in zavedni Slovenci, kateri nikdar več ne bodo „podlaga tujčevi peti“. Konjiško pevsko društvo je pri kresu zapelo nekoliko krasnih pesmij. Konjiški Slovenci! Lepo ste pri tej priliki pokazali svojo narodno zavednost in požrtvovalnost. Le tako naprej!

— **Poštni in brzojavni urad v Krškem** na Kranjskem službuje od 15. julija do 20. avgusta t. l. ves dan.

— **Zanimive številke.** Na državni gimnaziji v Trstu je učni jezik seveda nemški, dasi ogromna večina vseh dijakov ni nemške narodnosti. V minolem šolskem letu je bilo na zavodu 471 dijakov. Mej temi je bilo 155 Slovencev, 30 Hrvatov, 147 Lahov in 129 Nemcev. Koliko je bilo pristnih Nemcev, bi mogel konstatirati samo kak profesor, ki dijake pozna. Učni uspehi niso bili najboljši, deloma ker učenci niso zadostno zmogni učnega jezika, deloma ker profesorji, večinoma nemški radikalci, mej dijaki brezobzirno pometajo. Manj ko je slovanske in laške inteligence, toliko prej bo zgrajen nemški most do Adrije.

— **Mestna kopel.** Od 1. do 7. julija letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 1802 kopel, in sicer za moške 1380 (313 kopeli v banah, 1067 pršnih), za ženske pa 422 (228 kopeli v banah, pa 194 pršnih).

— **„Hajlovci“.** V kazini so danes ponoči praznovali nemški abiturientje in drugi dijaki svojo odhodnico. Semtertje se je kak dijak prikazal s čepico pred kazino, zahajal in spet stekel v varno zavetje kazinskih zidov. Proti jutru pa so dijaki, ko so se dovolj nasrkali ječmenovega soka, zibali se proti Tivoliju in tamkaj vganjali svoje burke. Tako so našli zjutraj sprehajalci pse, ki stoje na stopnjišču pred Tivolskim gradom našemljene z rudečimi čepicami. Mikalo jih je še marsikaj početi, a jim je bila menda policija za petami.

— **Neroden kolesar.** V nedeljo po 12. uri se je na Glincah malo pred Zdešarjevo hišo zaletel neznan kolesar v delavca Iv. Severja, ki je nastavljen pri tvrdki Lang. Sever je šel po trotoarju ter ga je sunil kolesar s tako silo na tla, da se je Sever ranil po obrazu in na obeh rokah. Nato je Sever, kateremu je ponujal kolesar denar, peljal kolo do svojega doma, da bi odvedel kolesarja na županstvo, a kolesar je Severju kolo nakrat iztrgal iz rok ter se naglo odpeljal proti Viču. Kolesar je bil okoli 20 let star in je dejal, da se piše Hudnik.

— **Požar preprečil** je mestni policijski stražnik Josip Olup. Včeraj zvečer je opazil pri svojem obhodu po Gradu, da kurijo otroci blizu kozolca in šupe Josipa Jesiha v Hradeckega vasi št. 18. Stražnik je tekel z Grada v Hradeckega vas in je še prišel pravočasno, da je ogenj pogasil. Otroci so bili nanosili iz kozolca v bližino šupe mrve in so jo podžgali. Bila je velika nevarnost, da se vname tudi mrva v šupi, ker otroci so kurili in žgali mrvo le eden korak oddaljen od šupe.

— **Vlomil je v barako Simona Treota** na Opekarski cesti št. 60 neznan tat in odnesel dva kovčega. V kovčegih je bilo več obleke in denarja. Tat je nesel kovčega do Malega grabna, kjer ju vlomil in vzel iz jednega 34 K, potem pa ga vrgel v graben. Drug kovčeg je pustil tat pri grabnu, ker ni imel časa, da bi ga bil odprl, kajti prišli so ljudje in ga prepodili.

— **Ukradene šolske knjige.** V realki so bile 7 dijakom iz šolske sobe ukradene šolske knjige, katere so se pozneje dobile pri starinarju Gregoriju Pageljnu na Sv. Jakoba nabrežji.

— **Ponočnjaki** so danes ponoči v Hilšerjevih ulicah vzeli štirikolesni voziček in ga peljali v novo Mundovo hišo, kjer so ga pustili v sobi. Ponočnjaki so tudi po sobi raztresli vreče cementa in napravili tako precej škodo.

— **Pretep.** Mesarska vajenca Jakob Šircelj in Josip Škoda sta se včeraj v klavnici sprla in je Šircelj zagnal Skodi, kateri mu je vrgel „garanje od vampov“ v

obraz, krtačo v glavo, da mu je prebil kožo.

— **Tatico Marijo Tavželj**, ki je trem delavkam v tovarni za žveplenke pokradla obleke v vrednosti nad 60 kron, je včeraj prišla ljubljanska policija in jo izročila deželni sodniji.

— **Hudi ženski.** Ana Karbelj, žena osnažitelja oken, in Marija Rojc, podobarjeva žena, obe stanujoči na Gruberjevi cesti št. 1, sta se včeraj zvečer sprli in je Rojcčeva udarila Karbeljko s kamnom po čelu, da jo je ranila.

— **Uro je izgubil.** Včeraj popoldne je izgubil neki rezervni kadet 27. pešpolka v Tivoliju blizu gradu srebrno uro z verižico. Kdor jo najde, naj jo blagovoli oddati gosp. Goršetu v kantini vojašnice 27. pešpolka.

— **Razpisane službe.** Mesto poštnege odpravnika pri ces. kr. poštne uradu na Colu III. razred 5. stopinja okraj Postojina, proti pogodbi in kavciji 400 K, letna plača 450 K, uradni pavšal 120 K in pavšal za sluge 882 K na leto za vzdržavo na dan jednokratne poštne zveze v Vipavo, krajno dostavljanje poštne pošiljatev in za obhod občine Podkraj štirikrat na teden. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

* **Policijo na konjih** ima sedaj že Zagreb. „Agramer Tagblatt“ poroča, da ima policija lepe konje in lepo uniformo, želi pa tudi, da bi se lepo vedla in ne šikanirala občinstva.

* **Umor v hipnozi.** Iz Neapolja poročajo, da se je vršila 3. t. m. pred porotniki v Cassinu vlezanimiva obravnava. Bogataš Francesco Pagnani iz Arpina je 12. oktobra 1897. brez najmanjšega vzroka umoril svojo ljubico Cristino Gabrieli. Povabil je deklico k sebi ter ji pognal z revolverjem dve krogli v glavo. Potem pa je razmrčvaril še njeno truplo z bodalom. Pagnani je imel pred leti ljubezensko zvezo z omoženo gospo Grazio Colafrancesco. Ta je izrabljala zaljubljenost mladeniča tako, da ji je dal mnogo denarja. Ko pa jo je pustil ter se resno zaljubil v Gabrieli, katero je hotel vzeti za ženo, je ljubosumna gospa zvalila mladeniča k sebi ter mu v hipnotičnem stanju ukazala, naj svojo nevesto umori. In mladenič je to storil. Porotniki so vsled tega morilca oprostili, pač pa so spoznali gospo krivo ter je dobila 7 in pol leta ječe.

* **Mesto brez vode.** Minoli petek je bil Vel. Varadin brez vode, ker je vodovod, ki je veljal pol milijona, nehal docela funkcionirati. Ker je bila tistega dne uprav tropična vročina, je občinstvo vodo zelo pogrešalo. Vojaštvo, vrnivši se z vaj ni dobilo niti kaplje vode. Poveljništvo se je pri magistratu zato pritožilo.

* **78 ljudi strela ubila.** V gubernijah Varšava, Petrikov in Radom so bili minole dni strašni viharji s točo. Vsa polja so uničena. Mnogo poslopij je pogorelo, ker je vanje udarila strela, ki pa je poleg živine ubila tudi 78 ljudi.

* **Zraščena dvojčka razločena.** V Rio de Janeiru so v bolnišnici operirali dvojčka Marijo in Rozalino, ki sta bili na trebuhu, na jetrih in na prečni mreni zraščeni. Zdravniki so eksperimentirali prej na živalih. Operacijo je izvršil srečno dr. Chapot Prevost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 11. julija. Ebenhoch se brani v „Linzer Volksblattu“ proti ostrim napadom češkega časopisja. Pravi, da niso nemški klerikalci razbili desnice, nego da so to storili Čehi s svojo obstrukcijo. Ako se desnica zopet obnovi, so nemški klerikalci s tem zadovoljni, ker njih željam in nagnenjem desničarska večina najbolj odgovarja, ali pripomoči morajo k temu samo Čehi.

Berolin 11. julija. Velesile so se baje zjediniše dovoliti Japonski, da pošlje večjo armado na Kitajsko.

Berolin 11. julija. Potrjuje se, da obstoji mej Rusijo in Nemčijo dogovor glede Kitajske, in da je Rusija dala Nemčiji, predno je ta poslala svoje brodoge na Kitajsko, zagotovilo, da se jej od strani Francoske ni bati ničesar.

London 11. julija. Kitajski cesar, o katerem se je poročalo, da se je za-

strupil, je 2. t. m. sporočil ruski, nemški in japonski vladi, da globoko obžaluje vse krvave čine, ki so se zgodili proti njegovi volji, in da hoče krepko varovati tujce in kristjane. Zajedno je prosil rečene tri vlade, naj zaduše kitajsko gibanje.

London 11. julija. Japonska, ki ima že zdaj 22.000 mož na Kitajskem, pošlje še 63.000 mož, in to še predno se začne deževje.

London 11. julija. Iz Šanhaja je došlo poročilo o neki bitki mej inozemsko armado, ki je štela samo nekaj tisoč mož, in mej Kitajci, katerih je bilo 75.000. Inozemska armada je bila popolnoma porazena. Rusi in Japonci so imeli največje izgube. Od neke ruske kolone, broječe 120 mož, je živih samo še 5 mož. Tudi Nemci so zelo trpeli. Angleži so izgubili 30 mož.

London 11. julija. Iz Šanhaja se poroča, da je kitajska cesarica dne 30. junija zopet prevzela vladu in ukazala vsem podkraljem, naj ščitijo tujce.

London 11. julija. Pri Tientsinu je angleška ladja „Terrible“ bombardirala kitajske utrdbe. Kitajci so odgovarjali in dotični angleški top poškodovali. Nadomestil se je s francoskim. Inozemska armada je nekoliko mož izgubila.

Poslano.*)

Dr. Šusteršič in Sokoli.

Naš prijatelj iz Ovičeve hiše, oče nebrojnih konsumnih šnopsarij, kateri je s svojim posebnim organizatoričnim talentom kar čez noč prelevil kaplane v „štacunarje“, brumne krojače in mežnarje, po deželi pa v veletrgovske špekulante, zaletel se je pred kratkim v Sokola. Prepovedal je namreč vsem uradnikom svoje gospodarske organizacije vstop v to društvo, dotičnim pa, kateri so že člani društva, zapovedal, da morajo izstopiti takoj. Dobro, doktore! pametno ste zinili, in to tembolj, ker ste svojo prepoved utemeljevali s tem, da v društvu, kateremu stoji na čelu dr. Tavčar, vendar ne morejo člani biti uradniki gospodarske zveze. Telovadba Vam torej ne ugaja, lepo razvitih in krepkih fantičev in mož ne marate videti, marveč najbolj vseč bi Vam najbrže bilo, če bi se po vesoljnem svetu potikala samo taka strašila za vrabce, kot je Vaša prozorna, v nebo štrleča oseba. Na zdar! doktor Šusteršič! Vrnite nam, da je Sokol že obstal, ko se Vam še sanjalo ni, da boste kdaj, sedeč lepo v Ovičevi hiši na gorkem, osrečevali slovensko ljudstvo, in da bode še cvetel, ko boste Vi s težko vestjo pred pravičnim prestolom božjim delali bilanco čez razne konsumne polome in petijotske pijanosti. To bode korus, gospod doktor! Vi, potem kaplan Peter iz „Izgubljenega Boga“ z zašitimi hlačami, zraven njega kaplan Rudolf in učitelj Jaklič, razsvetljevala bode pa, če bo treba, vso temo Vencajzova vedno rudeča glava! Ideja Sokolstva je ustvarila v Čehih to narodno zavest in odločnost, katero so ravno v zadnjih časih pokazali v najbolj kritičnih momentih. Da, sokolska zasluga je to, ne pa zasluga Marijinih bratovščin ali pa tretjega reda. Sploh pa, gospod doktor, zakaj pa Vi ne nastopite jedenkrat z svojo brumno „deviško“ gardo ter ne šinete mej narod, če ne navduševati ljudstvo, pa vsaj delati s svetnicami in odpustki reklamo za najnovejše škofove „ideale“. Kako lepo bi bilo na primer brati po ljubljanskih ogljih lepake, glaseče se: „Marijini otroci, device in devičarji, pozor! Jutri, v nedeljo izlet k Božjemu grobu, tam skupna molitev, škofov blagoslov, obiranje liberalcev, potem prosta zabava. Bog z Vami! Za glavni odbor: Šusteršič, naddevičar. Poskusite tako, posnemajte sokolske ideje in videli boste uspehe. Mesto telovadbe pa lahko skupaj z Janezom Evangelistom prekucneta par političnih kozolcev, pater Hijacint naj se pa producira kot atlet. Imenom slovenskih dam Vas bodé pozdravila boljša polovica „tovariša“ Štefeta, ki ima v tem in pa v bombardiranju socialno-demokratskih glav posebne talente. To bi bil program! Poskusite, okinčajte si svoje junaške prsi torej z vsemi deviški medaljami ter pokažite vesoljnemu svetu svoje in pa škofovo najnovejše delo, — deviško organizacijo. Kviško torej! Na zdar! Več telovadcev.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. F. K. v Radečah pri Zidanem mostu, povodom užganega C. M. kresa od odličnega fanta v prid družbi vprizorjene dražbe aluminijevnega zapestnika nabrane 3 K. — Hinko Stancer ml. v Krškem nabral mej krškimi rodoljubi v vezilo sv. Blagovestnikoma 16 K. — Josip Brinšek v Trnovem poslal 11 K 80 v, katere so darovali gđ.: Franjica Štemberger, Terezina Tomšič, Bibijana Bisail in Samsa-Lunjeve po 1 K; gg. Iv. Šubic 40 v, Hreščak 1 K, J. Ambrožič 50 v, Adalbert Bilc 50 h, Kristijan Hodnik, Neimenovan, Milane-Milane, E. Picek, sodni pristav in J. Pelegrini, sodni pristav po 1 K, J. Satran 40 v. — Skupaj 30 K 80 v. — Živel darovalci in vstrajni nabiralci!

Za Prešernov spomenik: G. Emil Križman, učitelj abiturijent, nabral v veseli družbi v Sevnici pri zlati zvezdi 6 K. Živel nabiralec in darovalci!

Za fotografijo za amatérje. Priznana izborne fotografije salonske in popotne aparate, nove neprekošene momentne ročne aparate, kakor vse fotografije potrebščine ima A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. Fotograficna manufaktura, ustanovljena 1854. l. Na željo se pošlje veliki ilustrirani cenik brezplačno.

b (11-8)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. julija: Marija Dermota, zasebnica, 80 let, Florijanske ulice št. 28, ostarelost. — Karol Gorjanc, pismonošev sin, 15 mes., Kongresni trg št. 2, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 6. julija: Gašper Tavčar, zidar, 63 let, pljučnica. — Lovro Blas, dninar, 73 let, ostarelost. — Pavel Čelhar, dninar, 62 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506 m. Srednji aračni tlak 736 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
10	9. zvečer	735.2	15.7	sl. jvzhod	oblačno	0.7 mm.
11	7. zjutraj	736.2	13.8	brezvetr.	jasno	
	2. popol.	734.5	21.6	sl. svzhod	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 14.7°, normala: 19.6°.

Dunajska borza

dne 11. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.63
Skupni državni dolg v srebru	97.15
Avstrijska zlata renta	115.55
Avstrijska krona renta 4%	97.05
Ogrska zlata renta 4%	115.60
Ogrska krona renta 4%	90.95
Avstro-ogrski bančne delnice	1716.-
Kreditne delnice	682.-
London vista	242.35
Nemški drž. bankove za 100 mark	118.60
20 mark	23.69
20 frankov	19.29
Italijanski bankovci	90.80
C. kr. cekini	11.33

Tužnim srcem naznanjamo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

Jože Wokač

trgovca, posestnik in občinski odbornik na Dvoru

danes, dne 10. julija t. l., ob 1/2 7. uri zjutraj, po daljšem bolehanju v starosti 46 let, naglo v Gospodu preminul.

Pogreb draga ranjega bo v četrtek, dne 12. julija, ob 8. uri dopoldne iz hiše žalosti, na Jami št. 34, na pokopališče na Dvoru.

Predraga ranjega priporočamo v blag spomin in molitev.

(1372)

Na Dvoru, Dolenjsko, 10. julija 1900.

Jožefa Wokača, soproga. — Fran Wokač, Jože Wokač, Karol Wokač, Alojzij Wokač in Viktor Wokač sinovi.

Brez posebnega obvestila.

Ako si hočete za malo denarja prirediti krepčalo in okusno domačo pijačo, treba da poskusite

10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vsake, dá 110 do 140 litrov sadnega vina.

Same-zalogo za Ljubljano ima Adolf Kopřiva, Sv. Petra cesta št. 44.

VILJEM ETTER, stiskalnica za sadni sok, Sigmaringen (Hohenzollern).

Dovršen šestošolec

sprejme se kot (1356-2)

praktikant

v lekarno A. Šušteršiča v Krškem.

Izvod iz voznega reda

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiča. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Isl. Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Hebr, Francove vire, Karlove vire, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Hebr, Francove vire, Karlove vire, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. dopoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. dopoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiča.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovice, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. zvečer iz Podnart-Kropo. — **Proga iz novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. dopoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. dopoldne, ob 5. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Dr. Friderika Lengiel - a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pametiveka znan kot najzdravnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luske od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1.50. (37-13)

Dr. Friderika Lengiel - a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczya lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Etterjev sadni sok

in gotovo boste jako zadovoljni. Iz Etter-jevega sadnega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih rodbin in pridobiva od dne do dne več prijateljev.

Liter te izborne pijače stane okolu pet krajcarjev.

(1089-12)

Prostovoljna prodaja.

V četrtek, dne 12. julija 1900

ob 10. uri dopoldne

prodalc se bode

130 litrov več let stare

slivovke

(1375)

v skladišču gospoda Ranzingerja na Dunajski cesti št. 15 (Medijatova hiša).

Pri konsumnem društvu trbovljske bratovske zaloge v Trbovljah

je izpraznjeno mesto

knjigovodje

ki preskrbuje tudi korespondenco. Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, ter oblastveni vsposobljenostni izkaz, da more poslovati prosilec eventualno kot namestnik poslovođe. Reflektantje priletne starosti ter poročeni imajo prednost.

Pismene, primerno opremljene ponudbe je vpsolati predsedništvu zgorajšnjega konsumnega društva v Trbovlje. 1297-3

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).

Železniska postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 58° C vroč vrelce, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrnini in kostnini v členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofeljnih, angleški boleznih, kovnih diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebške kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnišni goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštne prosto (746-12) oskrbnitvo kopališča.

Učenec

14 let star, se sprejme (1334-2)

v trgovino A. Sušnika

Zaloška cesta št. 15.

Pobiralec denarjev

ob enem prodajalec, dobi trajno službo z gotovo plačo in provizijo.

Zahteva se majhna kavcija.

Ponudbe pod „Prodajalec 500“ na upravištvu „Slov. Naroda“. (1374-1)

Knjigoveški pomočnik

dober in trezen delavec, sprejme se za stalno službo takoj.

Pojasnila pri Jos. Petrič-u, trgovina s papirjem v Ljubljani. (1348-3)

Delavska kuhinja

z živahnim prometom

se odda takoj pod jako ugodnimi pogoji. (1357-2)

Naslov pove upravištvu „Slov. Nar.“.

Proda se pod ugodnimi pogoji

jednonadstropna hiša

v Ljubljani, Krakovske ulice št. 22.

Več se izve pri lastnici istotam vsaki večer od 1/2 6. ure naprej. (1344-2)

Trgovski pomočnik

izurjen v manufakturski in špecerijski stroki, se sprejme v službo za prvega Trgovina:

And. Suppanz-a (1373-1)

Pristova, Stajersko.

Ponudbe naj bodo pisane nemški.

Mesne konserve

juhine konserve

prepečenec

cognac

(1228-6)

za potnike, lovce in turiste

se dobivajo pri

Rudolfu Kirbisoh-u

Ljubljana, Kongresni trg.

Licitacijski razglas.

Dne 17. julija t. l. od 11. do 12. ure dopoldne

se bo vršila pri c. kr. okrajnem sodišču na Brdu v sobi št. 3

minuendo licitacija

za oddajo adaptacijskih in konservacijskih del.

K temu naroku se vabijo podjetniki s pristavkom, da morajo bodisi da dražijo v svojem imenu ali pa kot od drugega pooblaščen, pred začetkom dražitve vadij v znesku 10 odstotkov fiskalne vrednosti v roke licitacijske komisije položiti. Zamorejo se pa tudi pismene, po predpisu stavbenih pogojev sestavljene, z 10% vadijem podprte in s krono kolekovane ponudbe staviti, katere se pa morajo pred začetkom ustne razprave pri omejenem sodišču vložiti ali pa brez poštne semkaj vpsolati.

Proračun stroškov, načrt in pogoji se zamorejo med uradnimi urami pri tem sodišču vpogledati.

C. kr. okrajno sodišče na Brdu

dne 7. julija 1900.

(1358-2)

Najlepše likano perilo

se doseže, ako se vporablja

svetovnoznani američanski

Brillant-skrob na lesk

Erica Schulz-a jun., Heb in Lipsko

lahko in gotovo z vsakim likalom.

Samo pristen z varstv. znamko „Globeus“.

I. (1362-1)

V zavojčkih po 24 vinarjev povsod na prodaj.

22% ceneje!

K potovalni sezôni!

22% ceneje!

Ugodna prilika k nakupu večjega števila tapeciranih in netapeciranih

košar za potovanje

z američanskim patentovanim zaklepom (najnovejša praktična iznajdba) in mnogovrstnih drugih finih košar itd.

Blago ležalo je vsled večje odpošiljatve, kakor se ga je naročilo v kolo-dvorskem skladišču na razpolaganje, in sem isto pred na 20. junija 1900 od načelnništva tukajšnje južnoželeznične postaje razpisano javno dražbo

22% pod računsko ceno kupil

32 otročjih voz

mej temi 11 angleških finih voz za ležati in sedeti najceneje.

M. Pakič, Ljubljana.

(1341-3)